

היליון מס' 1807 * ט"ז באלול תשס"ב * 23 באוגוסט 2002
 (sachlav@kfar-hanassi.org.il)

**חוסר ידיעה גורם לפחד/חרדה שגורם לדחיה
 ידיעה גורמת לאהבה שגורמת לקבלה.**

דבר העורכת

ימים קשים של אבטלה, חוסר מקומות עבודה, פיטורין, פיטורין חלקיים
 אולי נתקלים גם בחוסר הערכה מצד... ועוד.
 כאן ותמיד, חברים, זה דבר מאוד חשוב.
 מצרך יקר בשעת צרה, ובשעה של אושר.

לכל אחד מאיתנו יש את דורשי שלומו. יש ידידים, יש חברים, יש כאלה ששונאים אותנו לעיתים אף באיצטלה של
 ידידות, יש כאלה שאיכפת להם באמת מאיתנו,
 יש שפחות ויש שיותר, יש שמקנאים לנו, יש שאוהבים אותנו יותר מאשר את עצמם...ועוד סוגים שונים ומשונים
 של קשר.
 מה שחשוב לזכור, שהם - האחרים דורשי שלומו, בידיהם הבחירה מה לתת לנו איך, מתי וכמה, ואנחנו בוחרים מה
 לקחת, ועל מה אף לומר: לא תודה!
 עיצות טובות מטבען, שהן לא תמיד מסתדרות לנו טוב.

אז הנה לכם עוד סיפור מן האמטחות:

*****

היה הייתה תחרות של צפרדעים... המטרה הייתה להגיע לראש המגדל.

היו במקום הרבה אנשים. המון אנשים, שצעקו ועודדו את הצפרדעים.
 החלה התחרות.

מכיוון שההמון לא האמין שהצפרדעים יוכלו להגיע לראש המגדל, כל מה שניתן היה לשמוע מהקהל היה:
 "כמה חבל!"

הצפרדעים האלה לא יצליחו. לא יצליחו..."

הצפרדעים התחילו לזוטר. אבל הייתה אחת שהתעקשה, והמשיכה לטפס אל ראש המגדל.

ההמון המשיך לצעוק...

"כמה חבל - אתם לא תצליחו!!!"

והצפרדעים התחילו לזוטר

חזק מצפרדע אחת, שהמשיכה - רגועה

ובמשנה מרץ...

כשהתקרב סוף התחרות, כולם התייאשו וזוטר

חזק מאותה צפרדע בודדה,

שבניגוד לכל הציפיות המשיכה והמשיכה,

עד שהצליחה במאמץ רב להגיע לראש המגדל.

כולם רצו לדעת איך זה קרה...

וצפרדע אחת הלכה לשאול את המנצחת איך הצליחה להשלים את המשימה.

...וגילו... שהצפרדע המנצחת היא בכלל חרשת!!!

אל תתנו לאנשים עם הרגלים וגישה שליליים...
להפיל את היפות שבשאיפותיכם!

זכרו תמיד -
את כוחן של המילים שאתם שומעים אותן, או רואים...

לכן - תמיד היו חיוביים

ולסיכום:
תמיד היו חרשים, כאשר מישהו יאמר לכם שאתם לא מסוגלים
לממש את חלומותיכם.

כל טוב והגשמת חלומות.
שושנה שרקי

נב. בל נשגה - לעיתים את העצות שנקבל מידידים כדאי שנעשה ונשמע.

נב. 2 : ג'ורג' נאי, מדוע זה יבש עטרך?! מה קורה?!
נכון שזה לא כמו סין כאן... אבל, אתה יכול לתאר לנו - למשל - את הקיץ בכפר הנשיא
או בנושא אחר... העיקר כתוב לנו משהו.

* המכתב הזה נועד לכל מי שיש לו עט בידו ויש לו מה לומר. הנכם מוזמנים.

"המערכת".

ברכות חמות לקיבוץ כפר הנשיא
לרגל חגנו, יום העליה לקרקע
יבורכו כל אלה שיצרו את המקום, יבוכו כל
אלה
שהצטרפו אלינו ומצטרפים, ועוד יבואו.
יבורכו כל אלה ששומרים עליו למען כולנו
לדורותנו.
ולואי שנשכיל כולנו:
"לראות את הנצח בכל שניה

ואת העולם כולו בהרגיר חול"

ויליאם בלייר

חה שמח !!
כפר הנשיא !!!

מיכאל כהן 1998

לפניכם לקט מאוד קטן שהוצאתי מתוך הספר שלנו "הבונים קיבוץ"
קיבוץ, זה קיבוץ, זה קיבוץ של אנשים, עם כל מה שיש ומה שאין... וכל מה שיכול להיות.

אני שומע כל מיני
ביטויים בימים אלה,
כגון "דפרסיה"
"דיכאון" "יאוש".
O.K מצבנו קשה.
כולנו כבר שמענו
וידועים. אך כמה זמן
אפשר לבכות?
גם בלי כסף אפשר
ליהנות מהחיים.
יש ביטוי צרפתי
joie de vivre
שפירושו:
השמחה שבחיים עצמם.
אז בואו נשכח את הצרות.
ונהנה מחגיגת הארבעים.
חברים רבים כבר עובדים
על ההכנות, לאירועים
השונים של החג:
בבקשה - בכל לשון של
בקשה - אל תזמינו
ידידים לסופשבוע זה.
המשק יהמה מבני המשק
ומשפחותיהם.
החגיגה מתוכננת כחגיגה
פנימית - בואו נבטיח
שתהיה כר.

ימי הולדת

25/8	טל ברק (נכדה מנדג'יגורסקי) סהר קורן רומי ירון (נכדה מרכס) דאגלס דניאל קופ (נכד הרט-בן אבי)
26/8	אלעד פרחי (נכד ווטרמן) תמיר שובל (נכד)
27/8	בלנש לוי ינון אגם ניר קולקר (נכדה הדר) דינה רובינב דניאל שובל
29/8	קרן ג'קסון רינה כרם
30/8	דורי בן חנוך שחר עדר (נכדה) דורון מרום
8/31	עין-יה ניר רומן רובינב אביב גולן (נכד)

ימי נישואין

26/8	אביבה ואריק לינטון גלית ואמרי סולומון
27/8	אלזה ואדם בן חנוך ליאוני ורמי גולן
28/8	איילת ואבנר מרום
29/8	נאוה וג'ק בלוך

נזכור

י"ח אלול תשל"ו (1976) מר רג'ינלד סולומון.
 כ' אלול תשל"ו (1976) מר מרדכי פרידמן.
 כ' אלול תשנ"א (1991) מר לייבל שטיינהאור.

היהלום

על ערש דווי קרא האב לבתו אל מיטתו והושיט לה שרשרת על תליון.
 "בתוך התליון", אמר האב לבתו, "נמצא יהלום.
 היהלום יקר ערך - הוא היה משובט בטבעת הראשונה שנתתי לאמך עליה השלום. שמרי עליו,
 אבל אם אי פעם תגיעי למצב של דוחק, תוכלי תמיד לפצח את התליון ולמכור את היהלום על מנת להתגבר על
 הקשיים".
 הנערה לקחה את התליון לידיה והאב החזיר את נשימתו לבורא. הבת גדלה והפכה לאישה. נאבקה לבדה בעוני
 וקשיים,
 אולם עצם המחשבה שיש לה יהלום המונח בבטחה בתוך התליון שעל צווארה נתן לה את הכוח להמשיך, להיאבק
 ולצאת
 מהמצוקה.
 שנים לאחר מכן, שחייה הפכו להצלחה, לא נזקקה עוד לתליון על מנת להבטיח את הישרדותה. הסקרנות בה גברה
 לדעת מה שוויו הממשי של היהלום של אמה.
 לקחה האישה את התליון לצורף. בחן הצורף את התליון בבזז. "עבודה גרועה!" אמר ובמכת פטיש ניתץ את התליון
 הקטן לחתיכות, משחרר חתיכה קטנה ונוצצת.
 הרים הצורף אותה אל פני
 האור ואמר: "גברתי, זה איננו יהלום אמיתי, אלא חתיכת זכוכית רגילה וחסרת כל ערך!"
 "ההפך!" קראה האישה. "אולי זה לא היהלום אמיתי, אבל פיסת הזכוכית הזאת היא היקרה לי ביותר בעולם -
 גלומים בתוכה תקווה, אמונה ואהבה".
 העולם שלנו מלא בפיסות של זכוכית שכאלה, לכל אחד מאתנו יש לפחות אחת או שתיים בכיס, לא
 תמיד אנחנו יודעים שהם שם, אבל פיסות הזכוכית הללו ממתכות לנו למקרה שנזדקק להן. כשאנחנו מעניקים
 תקווה, אמונה ואהבה - אנחנו מעניקים ביטחון, ערך עצמי, ויותר מכל את הידיעה שיש מטרה אליה יש לשאוף.
 חג שמח ושבת שלום

שושנה שרקי

מהעורכת

חג המשק עלינו לטובה. ועולים הרהורים. למה לפני כל חגיגה עולים הרהורים. למה לא מגיע לנו לחגוג?
 חייבים לחגוג. זוהי המסקנה הזועקת.
 והמצאתי לעלון שער - 2 שערים צבעוניים. לכבוד חג המשק.
 שידע העלון גם הוא וילבש חג.
 ביקשתי ברכות מכל תפוצות האינטרנט,
 כי על בית צריך להגן ולשמור - ולברכו ביום חגו ויום יום....
 וזהו ביתכם, חשבתני ש.ת.ד האלקטרוני שלי תהיה מפוצצת בברכות. ו.....

קשה כנראה לאנשים שלא על סדר יומם, להתארגן לכתיבה.
 אך כידוע יש נושאים בהם - אף פעם לא מאוחר מדי, קוראינו היקרים מבית ומחוץ. בטוח שאתם מברכים הכל הלב.
 תוכלו לברך במילים, גם בשבוע הבא. וגם אחר כך.

יש בינינו הטוענים: אני לא מרגיש חג, תאריך - 23 לאווסט כשקבעו בו מסיבה, לא אומר לי כלום. זהו לא
 התאריך של העליה לקרקע.
 אבל, טוענים אחרים הלוא אפשר תמיד לחגוג, טוב מאוחר.....
 ונקווה שיהיה נהדר. גם במסיבה וגם בעתיד המקום הזה שלנו.

וסיפור מתאים לימים אלה, נראה היה לי הפעם "היהלום". - ממני אליכם.

שושנה

מבט קצר לאחור

כעת שאנו חוגגים השנה את יום ההתיישבות באיחור ובקול דממה דקה, אולי בגלל הבעיות הכספיות והחברתיות שאנו סובלים מהן בזמן האחרון. ברצוני ללכת קצת אחורה לתקופה הקשה ביותר של המשק, לפני כחמישים שנה.

עברנו אז משבר חברתי, שהתחיל עם עזיבת חלק מהחברים הצעירים שלא עברו את תקופת ההכשרה בעת המלחמה,

ושהגיעו מאנגליה ואוסטרליה.

עיקר הבעיה הייתה שהם לא התרגלו ל"שקט" שהגיע עם איחוד המחנות מחדרה עם זה של מנסורה, כאן בכפר הנשיא במרץ 1950.

שנה לאחר מכן התחיל טפטוף של עזיבות שהלך וגדל ותוך שנתיים ירד מספר החברים ב-30% (מ-144 ל-105), דבר

שהביא לאסיפה המפורסמת בתאריך ה-7.11.53 שבה הוצעה השאלה "מי נשאר ומי עוזב?" כי רוצים לתכנן את דרכנו

הלאה עם הנשארים ו"שהעזבים יצאו מידי!".

באותה התקופה התקיימו אסיפות כמעט בכל שבוע, במוצאי שבת. באסיפות אלו היו דיונים לוחטים, כפ שאפשר לראות בספרי האסיפות, שהתנהלו גם בנושאים שנראים לנו היום קצת מוזרים. כדוגמה אביא את הדיונים (שלוש אסיפות) על מה לעשות בחבילות המגיעות בדואר עבור חברים.

ההחלטה הייתה שכל חבר זכאי לשתי חבילות בשנה ושהיתר יחולקו בין כולם (שוויון!). הערעור על החלטה זו נדחה כמעט פה אחד באסיפה נוספת.

זה היה בעת שלאחר דיונים, ויכוחים וערעורים שנמשכו מעל לשנה, הורכבה רשימת הותק הראשונה שגרמה גם להתמוטטות של המזכיר דאז, שעמד במרכז הסערה ולא יכול ללחץ (השם שמור אצלי).

עניין נוסף שסוכם סופית הייתה בעיית הנסיעות, מיוחדות או אחרות לחו"ל, לביקור הורים. הוחלט שכל שנה יסעו שישה חברים (לאו דווקא משפחות) לביקור הורים בלבד, והוקצב סכום של 1000 ל"י לשנה לצורך זה, לכיסוי דמי נסיעה באנייה וחזרה.

עם כל זאת הייתה פעילות ערה בועדות השונות שמספרן היה מעל לעשרים. בין היתר נבחרו בין יולי 51 ליולי 52 חברים ל-13 ועדות (מזכירות, ריכוז משק, חינוך, חברים, חברה (היה דבר כזה), הצעות, בטחון, עבודה, בריאות, עלייה, נוער, דירות ומחנה) בעוד שארבע ועדות נוספות קיבלו תגבורת, להחלפת חברים שגמרו או עזבו. עם תום המשבר התייצב מספר החברים בסביבות 110, עם שינויים קלים עד לבואו של גרעין ההשלמה (גרעין ה') בשנת 1957, ששינה את המצב לטובה, מן הקצה אל הקצה.

במאמרי זה לא התייחסתי למצב הכספי של המשק, כי אינני זוכר תקופה שלא היה דחוק.

יצחק עדר

הלו! הלו!

כן, הרבה זמן לא הייתי בכפר הנשיא אבל אני חושבת עליכם הרבה. אני משתתפת בצערכם בכל הדברים הלא טובים (שלא יהיו יותר). אני משתתפת בשמחות שלכם. הכל בא מהלב. שיהיו

לנו הרבה שמחות בעתידנו.

אני מקווה שאבי יתקדם בבריאותו ונוכל להגיע הביתה כבר.

ד"ש חם לכולם.

נטע

הביקור הראשון שלי בכפר הנשיא

סוף יוני שנת 1961, הגעתי לביקור של סוף שבוע בכפר הנשיא. אני מניחה שיצאתי מירושלים בשעות הבוקר, על מנת להגיע לראש פינה בזמן לאוטובוס הנוסע לקיבוץ. תחנת אגד ראש פינה היתה עבורי השוק התרבותי הראשון. במקום היו הרבה ערבים, ובעיקר נשים ערביות בלבוש ערבי מסורתי. מאז נובמבר 47 לא ראיתי את המראה הזה, ולא הייתי בטוחה אם במקרה לא עברתי את הגבול. אחר כך הגיע האוטובוס והתחלנו בנסיעה בדרך לא דרך, כשאנחנו עוברים את שדה התעופה (בימים ההם היתה בקושי טיסה אחת ליום, ושדה התעופה היה יותר כביש מאשר מסלול נחיתה והמראה למטוסים). וכך הגעתי למקלחת. כלומר, האוטובוס עצר בתחנת הסופית - המקלחת הציבורית, שם חיכה לי בחור צעיר שהיה המארח שלי לאותו סוף השבוע.

דבר ראשון הלכנו ל - five o'clock tea אצל פאול בילגורי. לא היתה לי בעיה רצינית עם תה בחלב, אבל לשבת ולשמוע קיבוצניקים יושבים ומדברים ביניהם באנגלית על ענייני דיומא, זה פשוט היה למעלה ממה שיכולתי לצפות. ואני חשבתי שאנגלית זאת שפה שלומדים בבית-הספר, מנסים לקרוא בה את המחזות של שייקספיר כדי להצליח בבחינת הברגרות, לכל היותר אולי יש קצת תיירים שמדברים בשפה הזאת. אבל סתם כך מדברים על ענייני הפלחה והשלחין באנגלית?!? זה היה לי שוק תרבותי נוסף.

התחנה הבאה היתה ביקור בשדות הפלחה. אריה (ברט) לקח אותי אתו בג'יפ. יחד אתנו לקחנו את אמיר נמינוב (היית אצו בן חמש? אמיר), כדי שיוכל לבקר אצל אבא שלו שישב במרומי הקומביין.

ולקינוח של אותו הערב הלכתי עם כל הקיבוץ לראות את חגיגת סוף השנה של בית-הספר. הבמה היתה הרחבה הפנימית שלח צריף בית-הספר (איפה שהיום חדר השינה של משפחת גולדברג). המופע הראשון היה נגינת תזמורת החליליות של בית-הספר בניצוחו של בחור צעיר, תמיר ושחור שיער, הלא הוא מקס מדר, שאותו פגשתי כבר כמה חדשים קודם לכן בירושלים בארוע משפחתי משותף. כתת עשור הציגה את "מחניים" על פי ספרו של פ. מולנר, ובבימויה של המחנכת שושנה אדלשטיין.

עד היום אני מעריצה את החברה האלה שלמדו טקסט כל כך ארוך בעל-פה! כתת עשור הציגה מחזה מהווי הקיבוץ.

כלומר הם הציגו את ההורים שלהם.

גדי הסתובב כל הזמן על הבמה כשפניו מכוסים קצץ גילוח, והוא כאילו טומי. אביטל ואורה הציגו את אבותיהן, ומרים דיבון הסתובבה לבושה בחלוק עבודה תכלת של אתא, סליחה של מטי, וכל הזמן קללה באנגלית. מאוחר יותר,

כשהפכתי להיות המחנכת של הכתה נזכרתי הרבה פעמים במחזה, שהיה שעור הכניסה שלי לכתה הנהדרת הזאת. ובסוף

התכנית הציגה כתת צבי מחזה באנגלית!!!

הרושם מהביקור הזה היה כנראה כל כך חזק, עד שהחלטתי שאני צריכה לתת למקום הזה הזדמנות נוספת כדי להבין

את הייחוד שבו, והביקור הבא היה כבר תחילתו של פרק ארוך מאד - אולי אכתוב עליו בעתיד, אולי לחג המשק הבא - האזרו בסבלנות.

תמר וולפין

מחשבות על חג המשק

אז מה בדיוק אנחנו חוגגים?

יום הולדת לקיבוץ, או עצם העובדה שהנה, אנחנו חיים וקיימים - פחות או יותר, בריאים ושלמים - פחות או יותר כבר 54 שנה!
 יום הולדת זה ציון תאריך לידה. קיבוץ, כמו תינוק, לא בא לעולם סתם ככה (אפילו אם לפעמים זה נראה כך אצל בני אדם). יש המון גורמים ללידת קיבוץ: הגרעין, התקופה ההיסטורית, הנסיבות האישיות והחברתיות, העליה, הסוכנות, קרן היסוד והקרן הקיימת - ולא לשכוח את האידיולוגיה.
 כן זאת היא שהביאה אותנו לבחור בצורת חיים מיוחדת, מטורפת לא הגיונית זו.
 וכמו תינוק מכל משפחה טובה, כל יום הולדת הוא ציון דרך. כל יומולדת וסימני הגידול ההתפתחות שלו. הדרך הנולד ישן, צוחק, בוכה, אוכל, עושה את צרכיו, מתיישב על ישבנו, קם על רגליו ומתחיל ללכת. האם זה לא רק כך אצלינו לאורך השנים מאז "ההתיישבות"?

מה לא עברנו! צחוק ודמעה, מחלות ילדים ופצעי בגרות, קמנו ונפלנו וקמנו שוב, הצלחנו ונכשלנו, עשינו שגיאות - למדנו מהן? מה פתאום! אך המשכנו הלאה והגענו לגיל המכובד של 54! אז חצי היובל חגגנו ברוב פאר, המון עבודה והיה בלתי נשכח! עכשיו כל שנה אנו משתדלים לחגוג במיטב יכולתנו - העיקר, ונגיד את האמת - על מנת שהילדים יהנו.

תאריך הלידה כמעט נשכח. ואיתו גם ההסטוריה מחווריה עם הזמן.

מישהו עוד מעז להשמיע את המילים: חדרה, הכשרה בכפר בלום, מנסורה (הס מלהזכיר!), עליה על הקרקע, יישוב הגבולות, סיקול ו"ההעברת לנקודה הסופית"? לקראת ארועי חג המשק הבא לציון יום ההולדת ה-55 שלנו, יש לי כמה הצעות:

קודם נעשה את זה בתאריך הנכון, השני ביולי. שהצגת בר המצווה בשנה הבאה תהיה סביב נושא זה, שאפילו המחנן יהיה בסגנון של ההתיישבות ההסטורית, שנוציא שוב את האלבומים הישנים במועדון, שנעשה "זיג" כמו שצריך, שנספר ונציג לילדינו סיפור בראשית, בצורה שרק כפר הנשיא יודע לעשות. ולא פחות חשוב, שנפעיל ונכבד את מייסדינו לפני שמאוחר מידי!

לפני שאסיים, כל האמור לעיל, לא מתכוון לגרוע אפילו במילה אחת מן המאמץ הגדול והראון הטוב שהצוות משקיע בחגיגות המתכננת השבוע - להיפך - כן יירבו!

מזל טוב לכולנו - **אלה**

פרורים מהשולחן

שבוע עמוס בפעילות מהבוקר עד הערב הסתיים לו - המחנן - גולת הכותרת של החופש הגדול הגיע לסימו. ההורים, הסבים והסבתות הוזמנו להתארח ולהתפעל מהמחנות שהקימו הילדים ב"קמלוט החדשה". הפעם נערכה תחרות עוגות ומאכלים. והזוכים:
 - במאכל המקורי ביותר (סברסים) - זכתה משפחת קורן.
 - בעוגה המקושטת ביותר - זכתה משפחת פרנק.
 - שושי קרופרו זכתה בעוגה הטעימה ביותר.
 - ובמקום הראשון - בעוגה היצירתית, המקושטת והטעימה - זכו משפחת ויסבקר.
 ברכות לזוכים.

הילדים העולים לכיתה א', הוריהם והסבים והסבתות נפרדו בטקס מרגש מאן רימון ועברו לתלון הצעיר. ונספר לכם כי שמה של קבוצת הילדים העולים לכיתה א - היא "קבוצת הרדוף". שיהיה לכם הרבה הצלחה וקליטה חלקה ונעימה.

ולא הספיקו האחרונים "לנחות" בתלתון הצעיר וילדי כיתה ג' - העונים לשם "קבוצת תבור", עברו לתלתון הבוגר והצטרפו אל החבר'ה הגדולים.

עד שתקראו שורות אלו, יחזרו ילדי הנעורון-נעורים מקייטנה בת שלושה ימים בחוף דור. מגיעה להם מנוחה רבה אחרי שבועיים עמוסים בעבודה בהכנת המחנן ובהדרכת הילדים.

המון תודה לאילן מ' ולדוד מ' שהצליחו להלהיב את הנערים והנערות ולהוציא תחת ידיהם מחנן שסדה. ומילותיו החוזרות ונשנות של עמית (דדוש) יאמרו הכל:

אני כל כך רוצה שהמחנן ימשיך...

עוד שבועיים יא מ.... לחופש. רשימות הציוד הראשונות כבר החלו להופיע בדואר. אז קדימה לקניות - יש הרבה מבצעים, כי לפני שתאמרו ז'ק רובינזון, ושנת הלימודים תשס"ג כבר תתחיל.

שבת שלום לכולם

מיכל דדוש

סוף תקופה

מאז שאני זוכר, תמיד היה חוג לצילום בכפר הנשיא.

נדמה לי שאריה ניצן היה הכוח המניע בהתחלה ואני זוכר אותו מציב מצלמה בחצר של "בית הספר הישן" - צריף בצורת ח' שעמד בערך, נדמה לי, בקרבת בית גולדברג, ומצלם תמונות זיהוי לכל החברים במבצע מיוחד. חדר הצילום היה באחד החדרים בצריף זה, וכל מיני חברים - כולל אותי, למדו לצלם ולהדפיס תמונות.

ברבות הימים קיבלנו תגבורת - שני כוכבים - אייבי ז"ל, שאכל, שתה ונשם רק צילום, וברוס שהיה מסוגל לבצע, לאלתר ולבנות כל דבר ומעבדת הצילום עברה למיקומה הנוכחי, ל"גטן הישן" ליד חדר הסריגה של שולמית ורות. הם שסידרו ובנו והוסיפו עד שלכבוד חג 25 שנה לכפר הנשיא הם הכינו תערוכת צילום ענקית על היסטוריית הישוב, שפול בילגורי עיצב אותה במועדון החברים.

עד היום ניתן למצוא תמונות מן התערוכה הזאת תלויות במשרדי הקיבוץ ואצל חברים בבתיהם. אך אייבי נפטר בנסיבות טרגיות וברוס עבר למקום אחר והאחריות לחוג ולמקום עברה עלי.

באותם הימים קיבלתי פניה ממתנ"ס ר"פ לנהל חוג לצילום אצלנו ואירגנתי את המעבדה לכך. פניתי לחברים שהיה להם ציוד למעבדת צילום, כי לא מעט אנשים אילתרו מעבדות בבתיהם, וביקשתי מהם את הציוד. בתמורה הבטחתי להם לספק מעבדה מסודרת שתעמוד לרשותם בכל השעות ובכל הימים, ושעליהם רק להיכנס ולהתחיל לעבוד. כך הצלחנו לצייד מעבדת צילום לכולם, בתנאים מצוינים וגם לנהל חוג אזורי שבועי. ג'ק בן נתן בנה לנו תאי אחסון אישיים למשתמשי החדר וסידרנו "מבורך" מפחיד ועיל בכניסה.

ב-1988 התחלנו בפרק חדש עם אולפן אורן, והתרחבנו לחדר הסריגה לשעבר.

ג'ו ריפקינד ז"ל השלים את עבודות הנגרות והחשמלאים עשו את שלהם.

אולפן אורן השלים את הציוד החסר ופתחנו מעבדה לתפארת ל-12 תלמידים, ששימשה לנו כל הימים עד לסגירת האולפן בשנת 2000.

אין כבר חוג לצילום בכפר הנשיא ולי אין אמצעים להמשיך ולצלם ובודאי לא לשלם את הארנונה והחשמל על הבניין, ולכן אני נאלץ להיפרד מ"חדר צילום".

אם יש חברים שרוצים את הציוד שלהם בחזרה, נא לפנות אלי.

על כל שאלה לגבי הבניין והציוד הציבורי נא לפנות להנהלת הקהילה.

בענייני ציוד של אולפן אורן יש גם כן לפנות להנהלת הקיבוץ.

גם אצלי נגמרה תקופה של יצירה והוראה ואני מתגעגע אליה.

דוד קולט

לכל מטבע יש שני צדדים

קראתי את המכתב בדברי הכפר של אחת האורחות מהלינה הכפרית ושמחתי לשמוע שהאורחים שלנו נהנים כאן אצלנו.

אך חשוב שחברים ידעו שלמטבע יש שני צדדים. בצידו השני של המטבע, כאשר רוב החברים במשק ישנים שנת ישרים, ישנן משפחות שלמות שמשלמות כמעט כל לילה את המחיר. צעקות, מסיבות, מזדיקה, עשן ממנגלים, אשפה זרוקה בכל מקום, ולפעמים גם קריאות נאצה נגד מדינת ישראל (קבוצות מכפרים ערביים) וכאן במשק אין עם מי לדבר.

בעבר כבר היו פגישות של הדיירים השכנים יחד עם קורין והנהלת הקיבוץ, אך כלום לא קורה. אפילו את המינימום של חלוקת דף הסבר עם כללי התנהגות בקיבוץ (רעש לא יאוחר מ-23:00, אין להחנות מכוניות על כבישים פנימיים ובגינות חברים וכו'), לא מחלקים לאורחים. בקשר לאורחת הספציפית שמכתבה פורסם בדברי הכפר, חשוב שגם כאן חברים יראו את צידו השני של המטבע. באותו לילה המסיבות והרעש נמשכו עד 3:00 לפנות בוקר. את קורין אי אפשר היה להשיג כי את הטלפון שלה היא מנתקת. למחרת כשפניתי ישירות לאורחים, הם התנצלו ואמרו בתמימות שחשבו שבקיבוץ מותר לעשות רעש כל הלילה. אם מפרסמים דברים, חשוב שיהיו מדויקים. לא ביקשתי וגם לא קיבלתי כל פיצוי על כך כפי שפורסם, ומקולין אני מצפה לקבל תשובה יותר אינטליגנטית מאשר "תשימי מזגן ולא תשמעי את הרעש".

דורית חייט

מזל טוב ל:
אופיר ויעל
יונה ואלי
בתיה ומאיר
עם הולדת
הבן-נכד-נין

הברכה שהוקראה בטקס סיום הגן של הילדים העולים לכיתה א':

ברכת ההורים

"סוף זה תמיד התחילה של משהו אחר. טוב יותר, רע יותר. סוף זה תמיד התחלה".

קשתה עלינו הפרידה מגן רימון זה היקר שהחינוך בו הוא חינוך בין תחומי חובק עולם ומלאו ורק מי שילדיו התחנכו בגן רימון יבין את רוח הדברים.

הצוות בראשותה של מיכל השכיל לשלב בכל פינה בגן ובכל הנעשה בגן, כל נושא שצץ ועולה, אם מעולם הילדים, אם מן הסובב אותם ואם מתוך הנלמד ברצף השנתי.

לא אנסה אפילו להעלות על הנייר את כל הנעשה בגן, אך המעט על העשייה החינוכית שמתרחשת בגן אספר. כאשר הוחלט כי נושא המיחזור יהיה הפרוייקט השנתי, יצרו הילדים בפינת המצרפים מחומרים הניתנים למיחזור, ובעקבות שיחות בגן אספו מהבתים חומרים הניתנים למיחזור והביאו אותם לגן. אפילו בחגים אשר נחוגו בגן הוחתמה בהם חותמת המיחזור.

נושא השוויון בין המינים כבר הפך להיות חלק בלתי נפרד מאורח החיים של ילדי גן רימון. זאת כאשר נושא זה במשרד החינוך נמצא עדיין בחיתוליו. אין ילד בגן רימון שאינו מכיר, אוהב ומתמצא בסיפורי התורה ואפילו קצת בפירושים השונים. מיכל מספרת בכל יום שישי בקבלת השבת, באדיקות רבה סיפור מן התורה. הסיפורים מסופרים ברצף אשר מתמזג עם סיפורי חגי ישראל, כך היא מקנה לילדינו שורשים היסטוריים ותרבותיים יקרים מפז. במפגשים לומדים הילדים עולם ומלואו: מסיפורי המיתולוגיה היוונית ועד להכרת ציירים ואומנים גדולים, חשבון בסיסי, שירים, סיפורים ואוריית. בפינות הקבועות בגן אינסוף לנושאים המוחזרים מן הסביבה וגורמים לפינות אלו להתחדש שוב ושוב. וכל זאת נעשה בתוך הסדר היומי, השבועי, השנתי, הקבוע, בין הטוילים למפגשי ההעשרה באנגלית, מוסיקה ותנועה. תודה מקרב לב, מאיתנו הורי הילדים העברים לכיתה א'.

באהבה ובהערכה, **רמה** - בשם כל ההורים.

חזרה למחסן א

מזמן כבר מדברים על אפשרות להעביר את מועדון הזהב ממקומו הנוכחי, מאחורי חדר האכל, למקום שיתפנה במחסן הבהדים. הרעיון קורץ כי במחסן יהיה מרחב פתוח יותר המאפשר פעילות מגוונת וגישה נוחה יותר מאשר במועדון הקיים כעת. עד כאן היה המקום מיועד, לרוב לעבודות שונות למיניהן, וההעברה תאפשר בנוסף, מרכז למפגשים חברתיים או תרבותיים - פינה למוסיקה ו/או לעיתונים, לקריאה וכו'. יתכן ונוכל לספק ארוחת בוקר קלה ואולי בהמשך ארוחות קלות אחרות ובכלל, שיהיה מקום נעים לחכות עד שהגשם ייפסק (לא לצחוק בבקשה) עד שחדר האכל ייפתח, בין התור במספרה לבין הפדיקוריסטית, וסתם, מה יש, הזדמנות לפטפט עם חברים קצת. ראן טוב יש לנו, אמצעים חסרים. אנו פונים לציבור ומבקשים הצעות, ציוד, התנדבות בהעברת ציוד, אולי צביעה, רעיונות לשם גיוס כספים, ובכלל התעניבות ועידוד. בנוגע לכל אלה וגם לשאלות כלליות, אפשר לפנות אל:

שמחה, רחל אבידור, ג'וליה או פול בילגורי.

שהיות ג'ינג'ר - מועדון הזהב

המצרכים:

3.25 כוסות קמח
 1 חב' מרגרינה רכה
 כוס סוכר (קצת פחות)
 כפית גדושה ג'נג'ר
 כפית סודה לשתיה
 3 כפות מרמלדה טחונה שאפשר להשיג במועדון הזהב
 4 שקל בלבד

אופן הכנה:

מערבבים את כל החומרים יחד עד שנוצר בצק אחיד.
 יוצרים כדורים, משטחים ומפזרים מעט סוכר מעל,
 אופים ונהנים מהטעם ומהריח.

בתיאבון.

שמחה

דיוויד וקריסטין וויטמן

אני חושבת שרוב החברים בכפר הנשיא מכירים את הזוג המיוחד הזה.

הם הגיעו לראשונה לכאן מאנגליה כמתנדבים לפני כשמונה שנים ומאז חוזרים לפחות פעם בשנה לתקופות של 3 עד 6 חודשים כל פעם.

הם גרים בצפון אנגליה ויש להם שני בנים מבוגרים. שם קריסטין עובדת בבישול והכנת ארוחות לקשישים ודיוויד עובד אצל חברה לאינסטלציה תעשייתית.

דיוויד עבד בחשמליה באופן קבוע וקריסטין הצטיינה בעבודות שונות: בתחילה בחדר אוכל, כעזרה לאירוח כפרי ולאחרונה בבית יונתן. השנה האחרונה הייתה קצת אחרת. דיוויד, בגלל הצמצומים המפורסמים שעוברים על כולנו, הפסיק להיות מתנדב וסיים את עבודתו בחשמליה. הוא התעסק במבצעים שונים, כולל צביעת בית בלונד. לקראת סוף הביקור הוא היה מאד מבוקש "לתיקונים קטנים" אצל לא מעט חברים.

קריסטין הפעם לא הייתה מתנדבת אלא אורחת (שלי) ואף היא הושיטה עזרה לזקוקים.

כבר מזמן הם לא משתמשים במגורים של המתנדבים, ומגיעים למשק כאשר חברים מזמינים אותם "לשמור על הבית" בזמן שאותם חברים בחופש בחו"ל.

כאן אני חייבת לציין שהם שהו אצלי מספר פעמים - ואיזה כיף!! הבית מטופל ונקי, והכי חשוב - אין צורך "לארוז" את הבית. צריך רק להשאיר להם קצת מקום בארונות, וזהו! הם דיסקרטים ביותר, לא מחטטים בדברים הפרטיים ובקיצור, אפשר לסמוך עליהם ב 100%.

הם חזרו לאנגליה לפי כשבועיים וממתינים להזמנה הבאה.

אם אתם נוסעים ורוצים שישמרו על הבית שלכם, נא ליצור איתי/ איתם קשר כדי לתאם את בואם ארצה.

בשם כולם ברצוני להודות להם על התרומה והעזרה שהם נתנו לנו ומקווה לראות אותם שוב בינינו בעתיד הקרוב.

אסטל

בית כפר הנשיא משתתף בצערם של ג'ו סינה והמשפחה עם פטירתו של האח בגלאזגו

אתשוחה יפה מאד

"היי, כבר חמש שנים אני שוחה איתך ואף פעם לא יצא לי לדבר איתך. את שוחה יפה מאד. את שחיינית?"
מורידה את משקפי השחיה העכורים. עיניים ירוקות.
"באמת?"

"אליק. נעים מאד". יד חזקה.
"שלומצית, נעים מאד גם לי".

עומדים על המדרגה הצרה בקצה הבריכה, טובלים עד גובה החזה במי הכלור המפכפכים, נאחזים בדופן, נוטפים נצנוצים.

"נו, אז איך זה שאת שוחה כל כך יפה?"

אני אומרת לעצמי, תשתקי, תחייכי, תשמרי על מסתוריות.

אם עצמי הייתה מצייתת ושותקת השיחה הייתה ממשיכה בערך ככה:
"כן? אני שוחה יפה?"

"תשמעי, אני רוצה להכיר אותך יותר. את נשואה?"

"כן. לא רואים?" מרימה מולו את הטבעת.

"כן. עכשיו רואים. אז, זה זה?"

"אה. סליחה. אני פשוט לא רגילה, שככה".

"עכשיו את הפתעת אותי. בחורה יפה כמוך? איך זה ייתכן?"
"עובדה".

"מה את אומרת? מתחיל להיות קר ככה לעמוד במים, אולי נמשיך את השיחה על כוס קפה?"

ומכאן השמיים הם הגבול לסטוצון מלהיב!

אבל עצמי לא צייתנית בכלל. היא בלתי ניתנת לריסון. נכנסת מיד לאטרף,

"כן, הייתי שחיינית. באתי מקיבוץ שכולם היו שחיינים. כפר הנשיא. לא, זה ליד טובא זנגריה. האמת? לא הייתי מי יודע מה, יש לי כמה מדליות על מקום שני בגב לעד גיל 12 אבל היו רק שתי שחייניות אני ורותי ליפשיץ.

אבל שחיתי חזה מול שלומית ניר האגדית, מיתי לנדסמן, והגעתי תמיד חצי בריכה אחריה. נכון, זו שהייתה באולימפיאדת מינכן, שאז הפכה את שמה לניר. הבריכה הייתה כל החיים. לא היה משהו אחר, לא טלוויזיה, ולא מחשב ואינטרנט. היו הרבה אלופים, דורון כהן, אידו סלע, שולי דיבון, אמיר נמיבטב, תמר ריפקינד, לא מכיר? בתקופה שגרטל היה שחיין ולא פרשן. גם היום יש אלופים שילה איילון, נימרוד פלמה, אלמוז כ"ג, יונתן כהן, לא מכיר? אהה, לא רציני".

בשלב זה מתהפכות קמעה עיני הסטוץ הפוטנציאלי והוא ממלמל כמה מילים על כך שהוא חייב ללכת, מקרה חירום בעבודה, אבל היא בשלה, "תשמע, המאמן טרי פלוצקי. אגדה חיה. פעם הסתכל עלי, אחרי שקיבלתי חולצה חדשה, מבד סינטטי בצבע תכלת, ללא שרוולים, קצת צמודה שלא כמו שנהגתי בדרך כלל ללבוש, ופתאום הוא ר

א
ה אותי ואמר משהו כמו 'you're getting older' ויוו כמה הסמקתי. יו. אגדי! אימונים מפרכים. רק בשביל איזו מילה טובה ממנו. נראנו אז כמו צפרדעים סמוקות, עם עיניים אדומות ושיער פלטינה ירקרק, גם על הגוף. הגביע הוא שלאאאנו."

הפוטנציאלי מנסה לזנק לבריכה אבל היא תופסת לו ברגל, "תשמע, אתה לא מבין מה זה. אחרי האימון, בשעה חמש, היו הארוחות ארבע של אמא עם טוסטים ברירת לימון. גן עדן. אחר כך היינו משחקים על הדשא קדרים באים, תופסת, ומה שבאותו זמן באופנה, עד ארוחת ערב. פעם כשצחקתי אחת שתיים שלוש דג מלוח, איי, איי, לא מצליחה לעצור הסנדלים מחליקות כמו סקייטים על המרצפות בגלל הברזלים שאריה הסנדלר הצמיד להן. איי נשבר החלון של הדלת. מזל שבלמתי עם הברך, זוועה איזה פצע נפתח שם, אמממא, אבבבאאא.
בצד הפנימי של הברך נשארה צלקת ארוכה רואה? ו
גם בצד החיצוני שלוש צלקות. הדוקטור של הקיבוץ ידע לתת אספרינים אבל הוא לא היה ממש כירורג."

הפוטנציאלי מנסה להתחמק בצלילה, אבל לא עשו אותה באצבע, היא תופסת אותו תפיסת הצלה תוך שהיא מטביעה

אותו קלות, רק טיפה, כדי לערפל את מוחו. "תשמע, אחרי זה הייתי כמה שבועות חבושה. אסור היה ללכת לבריכה. נשארת לבד בבית הילדים הריק רק עם המטפלת. שומעת רק שקט. איזה מוזר ונהדר זה היה. רואה את המטפלת שוטפת רצפה, עוזרת לקפל כביסה, קוראת ספרים, משתעממת. כשהילדים חוזרים מלאי חוויות ומתחילה המהומה במקלחות והריבים הרגילים לא מספרת להם שהיה טוב להיות לבד עם המטפלת, שגם אם לא ממש שוחחה איתי, הרי שהייתה שם כל הזמן, רק היא ואני, אני והיא."

העיניים הירוקות של הפוטנציאלי מקבלות מבע אפור של השלמה, והיא מרפה מעט מלפיתת הברזל על גרונה. "תשמע, שבת. עשר דקות לפני עשר. ליד השער. לבושים בחלוקי המגבת האחידים המפוספסים, מחכים למציל. בינתיים יוני בן חיים נותן נוגרה לאיתי סלע, יואב עדר מתגלגל על הדשא עם גדעון לוי כמו שני גורים שחור ולבן. באים עוד ועוד אנשים. נדחפים. שעה עשר מגיע המציל, בנונשלאנטיות, רגע!! לאט לאט, תנו לפתוח, ואל תשכחו לעשות מקלחחח... מפילים אותו עם המפתחות שלו על הרצפה, דורכים עליו, צווחהההה, כל אחד רוצה להיות הראשון שיתפוצץ לתוך המים החלקים."

"תשמעני" אומר פוטנציאלי במבט מתרפס, "אני חייב..." היא מטביעה אותו שוב קלות וממשיכה, "אתה לא מבין, צללתי את כל הרחוב בקלות. כזה מבחן קל. עכשיו היה מותר לי לשחות בעמוקים, וגם לתפור את הסימן על הבגד הים. אם היית שחיין בתחרויות חשובות קיבלת ספיידו. לי היה בגד ים עם חצאית, ובגדי ים עם גומי תפור שיוצר בליטות בד קטנות. אחר כך

צבעו את הבריכה בתכלת. המים נראו כל כך צלולים. ביום שבת וראשון. אחר כך הם נעשו כבר ירוקים עד שהחליפו אותם שוב ביום שישי. ואז באו מאמריקה הסיק באנגלית Summer in Kibbutz איזה חתיכים. הם לימדו אותנו לשחות קראול. רק אחר כך המציאו את המילה חתירה. לא אני לא רוצה שתראה לי איך שוחים חתירה. אותי לא עשו באצבע. לפני שהייתה הבריכה הייתה המטפלת אומרת, או קיי ילדים, יש צינור על הדשא. קצת היה מגיע מהמטרה שעל הגג. יש לך ישיבת חירום בעיריה? לא יכולת לחשוב על משהו יותר יצירתי?"
הפוטנציאלי מצליח לשלוף את עצמו מהמים ומתחיל לרוץ. היא רצה סביב הבריכה מהכיוון השני. כשהוא מבחין בה זה כבר מאוחר מידי. היא מזנקת על רגליו ומפילה אותו. בבעיטת קרטה מכוונת היטב בברך. הוא מתקפל מכאבים. היא מתישבת עליו וגוחנת אל אזנו.

"תשמע, יש לי צילום שבו אני עומדת עירומה, כמו ששמעת עירומה, לגמרי, בבגדי חווה אימנו, אוחזת בצינור ומשקה את גינת הורי. ברקע רואים בתים לבנים, עומדים בשדה ומעט עצים בגובה שלי. הייתי בת 3. שתבין היום העצים האלה עצומים. איי בלי נשיכות. המציל לא ישמע. הוא חרש. שתבין, אמא היתה מעמידה מים בתוך ג'רה מחימר בפינת החדר וממנה היינו שותים מים. אפילו בית שימוש לא היה ואמא הייתה רצה בלילה לגן שקד

אתה מבין מה זה שאין מים? אדמה שחורה, סדוקה, הכל יבש, צהוב. שומעים רחוק את נהם הירדן אבל יבש. אתה יודע מה זה לסחוב ולהניח צינורות כבדים לאורך קילומטרים עד למעין מרוחק, וחצי הזמן המים בכלל לא זורמים בגלל שהבדווים יורים ומנקבים את הצינורות. הפוטנציאלי, בעוצמה של יאוש מפיל אותה, מתגלגל

הצידה, ומדדה משם תוך צווחות "הצילו, הצילו" כשידיו מתנועעות כפורפורה. היא נשארת ישובה תוהה על הדשא.
 "מה, אתה הולך? חשבתי שרצית לדעת איך זה שאני שוחה כל כך טוב אז אני מנסה להסביר לך..."
 אני אומרת לה, "די מספיק לדבר עם עצמך. את לא רואה שהוא הלך? ברח! תשמעי, את חסרת תקנה מתי תקשיבי
 לי. ככה אף פעם לא תשיגי לך".
 עצמי עונה לי, "עזבי שטויות. בואי מאתיים מטר מעורב אישי, תחרות!".

חג שמחה! כפר הנשיא!

▪ **Unnamed law: If it happens, it must be possible.** ▪

"[Digi Divrei](#)" - [Divrei, digital version](#)

<http://www.kfar-hanassi.org.il/khtalk/divrei.html> - Divrei
 issues

(User: "**khtalk**" password: "**mansura**")

<http://www.kfar-hanassi.org.il/telcomm> - My Main page

<http://www.kfar-hanassi.org.il/rainbow> - What makes people
 smile here?

הצטרף לקהילת כפר הנשיא באינטרנט.
 כאן, המרחק אינו קובע אלא הלב !!
